

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny – *Opisać świat* klasa 2

Prezentowane wymagania edukacyjne są zintegrowane z planem wynikowym autorstwa Magdaleny Lotterhoff, będącym propozycją realizacji materiału zawartego w podręczniku *Opisać świat* w klasie 2. Wymagania dostosowano do sześciostopniowej skali ocen.

Numer i temat lekcji	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca) Uczeń potrafi:	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna) Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą oraz:	Wymagania rozszerzające (ocena dobra) Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną oraz:	Wymagania dopelniające (ocena bardzo dobra) Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą oraz:	Wymagania wykraczające (ocena celująca) Uczeń: potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą oraz:
2. Ojczyzna Europy	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcia: <i>polis</i>, <i>miasto-państwo</i> • opisać specyfikę greckiego ustroju politycznego • przedstawić sposób tworzenia wspólnot w starożytnej Grecji • wymienić słowa klucze użyte w tekście • wskazać właściwy fragment tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcia: <i>demokracja</i>, <i>patriota</i>, <i>ojczyzna</i> • podać cechy miast-państw 	<ul style="list-style-type: none"> • wytłumaczyć związek pomiędzy dobrem osobistym a sprawami wspólnoty w ustroju demokratycznym 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat roli prawa we wspólnotach 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić zdobyte informacje dotyczące spuścizny cywilizacji greckiej i rzymskiej, obecnej we współczesnym świecie • wypowiedzieć się na temat cech dobrego prawa, które powinno służyć wspólnocie
3. i 4. Rozterki wojownika	<ul style="list-style-type: none"> • streścić fragment <i>Iliady</i> • wymienić argumenty ojca i matki bohatera fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić stanowisko Hektora oraz jego motywację • odnaleźć w tekście monolog wewnętrzny i określić, kto go wypowiada oraz czego dotyczy ta wypowiedź 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w tekście cechy stylu homeryckiego • sporządzić notatki dotyczące bogów wspomnianych we fragmentach • wytłumaczyć sens porównania użytego w ostatnich dwóch wersach • wyjaśnić, co – według Homera – kieruje ludzkim zachowaniem • odczytać znaczenie partykuły w podanym zdaniu 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenić postawę Hektora • porównać zachowanie Achillesa i Hektora 	<ul style="list-style-type: none"> • uogólnić postawę Hektora i odnieść ją do rzeczywistości współczesnej • sformułować argumenty za wojną lub pokojem, które mogłyby uzasadniać decyzję Hektora

<p>5. W obronie ojczyzny</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zreferować treść fragmentu • przedstawić, na czym polegał podstęp Ateny • określić, do kogo należała zbroja, w którą w trakcie pojedynku był ubrany Hektor i jak ten fakt wpłynął na przeciwnika 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować Hektora • wyjaśnić, czego tak naprawdę boi się Trojanin • wskazać osobę, która wygłasza przepowiednię i określić, kogo ona dotyczy • przytoczyć fragmenty pokazujące, że bogowie mają cechy ludzkie • nazwać siłę, która, według starożytnych Greków, decyduje o losie śmiertelników • wytłumaczyć, co było powodem wzburzenia Ateny 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w tekście porównania homeryckie i określić ich funkcję • wymienić elementy charakterystyczne dla eposu 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć plan wydarzeń z podziałem na świat bogów i ludzi • wypowiedzieć się na temat roli fatum w wierzeniach starożytnych Greków 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat roli gniewu w fragmencie, codziennym doświadczeniu oraz znanych sobie tekstach kultury • omówić wierzenia starożytnych Greków w kontekście znanych sobie religii funkcjonujących współcześnie • porównać obraz życia pośmiertnego zawarty w <i>Iliadzie</i> z wyobrazeniami chrześcijańskimi
<p>6. Dynamika w rzeźbie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • opisać rzeźbę z uwzględnieniem układu postaci ludzkich i zwierzęcych, gestów, mimiki, spojrzeń 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy realistyczne i fantastyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • zgromadzić słownictwo nazywające emocje wyrażane przez poszczególne postacie • określić, jakie emocje może wywoływać we współczesnym widzu starożytna rzeźba 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić swój odbiór dzieła sztuki • odnaleźć w dostępnych źródłach informacje na temat sztuki hellenistycznej 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat różnych sposobów ukazywania cierpienia w znanych sobie tekstach kultury • przygotować prezentację: „Różne obrazy cierpienia w sztuce na przykładzie antycznej rzeźby <i>Grupa Laokoona</i> oraz wybranego wizerunku ukrzyżowanego Chrystusa”
<p>7. Kompozycja wypowiedzi</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić podstawowe części kompozycyjne wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> • objaśnić zasady kompozycyjne wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać błędy kompozycyjne • ułożyć plan wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> • zredagować własny tekst zgodnie z zasadami dobrej kompozycji 	
<p>8. Polski patriotyzm</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zreferować główne tezy wywiadu • podzielić tekst na części tematyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • określić, czym jest patriotyzm i jak może się przejawiać w codziennym życiu 	<ul style="list-style-type: none"> • podać przyczyny tradycyjnego pojmowania patriotyzmu i wyjaśnić, dlaczego jest on dzisiaj 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć definicję współczesnego patriotyzmu • wskazać neologizmy 	<ul style="list-style-type: none"> • wyrazić swoją opinię na temat potrzeby zmian w pojmowaniu patriotyzmu • ułożyć pytania do

		<ul style="list-style-type: none"> wymienić zachowania, które – według politolożki – są patriotyczne 	<p>nieaktualny</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawić, jaki jest – zdaniem rozmówcy – stosunek młodego pokolenia do ojczyzny, a jaki – ludzi starszych 	<p>analogiczne do słowa <i>politolożka</i></p> <ul style="list-style-type: none"> określić funkcję cudzysłowu w zapisie wskazanego słowa 	<p>ankiety dotyczące patriotyzmu</p> <ul style="list-style-type: none"> przygotować broszurę o współczesnym patriotyzmie z uwzględnieniem wskazanych zagadnień
9. Mała ojczyzna	<ul style="list-style-type: none"> zreferować treść wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić obraz ojczyzny ukazany w wierszu nazwać środki stylistyczne zawarte w wierszu wyjaśnić, dlaczego wizerunek ojczyzny w dwóch ostatnich wersach jest inny 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać cechy wiersza wolnego określić funkcję środków stylistycznych zawartych w wierszu przygotować prezentację swojej małej ojczyzny z wykorzystaniem fotografii 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat własnego pojmowania „małej ojczyzny” omówić język wiersza wytłumaczyć, jakie znaczenie noszą ze sobą czasowniki <i>boli</i>, <i>krwawi</i> w zestawieniu z rzeczownikami <i>ojczyzna</i> i do jakich wydarzeń historycznych odnosi się to zestawienie 	<ul style="list-style-type: none"> opracować mapę myśli dotyczącą ojczyzny stworzyć samodzielną wypowiedź pisemną pt. „Moja mała ojczyzna” określić, jak na interpretację wiersza wpływa to, że został on napisany wierszem białym
10. Kto jest patriotą?	<ul style="list-style-type: none"> zreferować przeczytany fragment określić rodzaj narracji wskazać narratora 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić miejsce akcji wypowiedzieć się na temat bohaterów biorących udział w akcji zgrupować synonimy słowa <i>terroryzm</i> i wybrać ten, który – jego zdaniem – najlepiej oddaje istotę tego pojęcia 	<ul style="list-style-type: none"> omówić postawę patriotyczną Johna Donoho 	<ul style="list-style-type: none"> interpretować rozmowę bohaterów w kontekście postaw patriotycznych podać przykłady przejawu terroryzmu w rzeczywistości współczesnej zgrupować informacje o konflikcie w Irlandii Północnej oraz emigracji Irlandczyków do Stanów Zjednoczonych 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić kontekst historyczny fragmentu podjąć dyskusję na temat stosowania terroryzmu w imię szczytnych celów zabrać głos w rozmowie dotyczącej metod walki z terroryzmem wyjaśnić znaczenie określeń używanych w odniesieniu do patriotyzmu: <i>nowoczesny</i>, <i>anachroniczny</i>, <i>skrajny</i>, <i>lokalny</i>, <i>ksenofobiczny</i>, <i>obywatelski</i> i ocenić, który z tych przymiotników najlepiej oddaje rozumienie miłości do ojczyzny

11. Humor i ojczyzna	<ul style="list-style-type: none"> • streścić tekst • określić czas i miejsce wydarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać bohaterów fragmentu • podać powody emigracji Polaków poza granice kraju 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretować tytuł • wymienić cechy idealnej ojczyzny 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretować fragment z uwagi na opinię autora dotyczącą Polaków • wypowiedzieć się na temat wymowy fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat trafności diagnozy na temat Polski i Polaków zaprezentowanej we fragmencie • ocenić, które z określonych obrazu Polski przedstawionego w powieści są najtrafniejsze: satyra, metafora, alegoria, fantastyczna wizja
12. i 13. Teatr	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić w punktach historię narodzin teatru w starożytnej Grecji 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać zmiany, jakie nastąpiły w rozwoju teatru • rozpoznać elementy języka teatru w przedstawieniu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy teatru antycznego, które przetrwały do dzisiaj • omówić relacje pomiędzy dramatem a teatrem 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretować wybrane przedstawienie teatralne • posługiwać się właściwymi terminami w ocenie spektaklu • zgromadzić informację o antycznych konkursach teatralnych 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat roli reżysera w interpretacji tekstu dramatycznego • podjąć dyskusję dotyczącą granic wolności reżysera w interpretacji tekstu dramatycznego • napisać fragment własnej sztuki teatralnej
13. Warunki dobrego porozumiewania się	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić warunki dobrego porozumiewania się 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polega umiejętność mówienia i słuchania 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w podanym tekście naruszenia zasad dobrego porozumiewania się 	<ul style="list-style-type: none"> • stosować zasady dobrej komunikacji w praktyce 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać sytuacje, w których została naruszona zasada dobrej komunikacji
14. Wypowiedzenie, zdanie, równoważnik zdania	<ul style="list-style-type: none"> • dzielić wypowiedzenia na zdania i równoważniki zdań 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształcać równoważniki w zdania • podać przykłady tytułów w formie równoważników zdania 	<ul style="list-style-type: none"> • posługiwać się równoważnikami zdań w odpowiednim kontekście • używać wypowiedzeń rozkazujących w odpowiednim kontekście • zredagować instrukcję z użyciem zdań rozkazujących 	<ul style="list-style-type: none"> • układać zdania pytające do zdań oznajmujących • stworzyć terminarz zadań z wykorzystaniem różnych typów wypowiedzeń 	
15. Podsumowanie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie • posługiwać się terminami i pojęciami: <i>starożytność, polis,</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • określić własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze

	<p>demokracja, prawo rzymskie, wzorce patriotyzmu, monolog wewnętrzny, porównanie homeryckie, wiersz biały, wiersz wolny, umiejętność słuchanie, umiejętność mówienie, wypowiedzenie, zdanie, równoważnik zdania</p>			podsumowywać i porównywać	
16. Średniowieczna wiara	<ul style="list-style-type: none"> • objaśnić funkcję, jaką w średniowieczu pełniły zakony • wskazać gatunki literackie wymienione w tekście i przyporządkować je do określonego rodzaju literackiego 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić średniowieczne wzorce • scharakteryzować stosunek ludzi średniowiecza do Boga i wiary 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić przyczynę anonimowego charakteru twórczości średniowiecznej 	<ul style="list-style-type: none"> • objaśnić uniwersalny charakter kultury średniowiecza 	<ul style="list-style-type: none"> • wyrazić własną opinię na temat kultury średniowiecza • odnaleźć elementy spuścizny średniowiecza we współczesnej kulturze • podjąć dyskusję na temat uniwersalnego charakteru kultury współczesnej
17. Życie wiary	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentu • określić czas wydarzeń przedstawionych we fragmentach <i>Złotej legendy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić czyny św. Marcina świadczące o jego świętości 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy gatunkowe żywota świętego • zredagować notatkę, w której przedstawi, jak wiara wpływała na decyzje podejmowane przez św. Marcina 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie fragmentu omówić wartości istotne dla ludzi średniowiecza • wyjaśnić przyczynę popularności żywotów świętych w średniowieczu 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat aktualności średniowiecznych wzorców osobowych • wskazać współczesne teksty kultury, prezentujące wzorce osobowe • opisać zamieszczone obrazy w kontekście fragmentów <i>Złotej legendy</i>
18. Żarliwa wiara	<ul style="list-style-type: none"> • określić, o co prosi podmiot mówiący w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać adresata lirycznego • odnaleźć i wskazać podobieństwo w budowie zwrotek 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w tekście cechy pieśni 	<ul style="list-style-type: none"> • odszukać archaizmy obecne w wierszu i podać ich współczesną formę • scharakteryzować styl, którym została napisana pieśń • omówić dzieło Gentile da Fabriano 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać wartości istotne dla współczesnego człowieka i porównać je z tymi, które są obecne w wierszu Władysława z Gielniowa • napisać pracę: „Pieśń średniowieczna wyrazem

					światopoglądu epoki”
19. Obraz sakralny	<ul style="list-style-type: none"> opisać obraz wyjaśnić pojęcia: <i>maesta, ołtarz, symetria, hierarchia</i> 	<ul style="list-style-type: none"> omówić kompozycję dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> określić funkcję kolorystyki dzieła odnaleźć elementy porządku i symetrii, charakterystyczne dla kultury średniowiecza 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat sposobu ukazania Matki Boskiej na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> odnaleźć i zaprezentować informacje na temat pierwotnego wyglądu ołtarza zgromadzić wiadomości dotyczące sposobów uzyskiwania złotego koloru przez malarzy średniowiecznych, symboliki wykorzystywanych barw, przyczyn posługiwania się szablonem w malowaniu postaci wypowiedzieć się na temat funkcji dzieła Duccia w średniowieczu
20. Plan twórczy własnej wypowiedzi	<ul style="list-style-type: none"> wymienić i scharakteryzować najważniejsze elementy planu twórczego wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać cechy, którymi powinien się charakteryzować plan wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> porządkować argumenty przyporządkować właściwy temat wypowiedzi do planu 	<ul style="list-style-type: none"> stworzyć plan własnej wypowiedzi 	
21. Ścieżki wiary	<ul style="list-style-type: none"> streścić tekst wypowiedzieć się na temat narratora fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> opisać atmosferę dyskusji przedstawionej we fragmencie 	<ul style="list-style-type: none"> omówić istotę sporu pomiędzy duchownymi wyjaśnić zachowanie chłopca 	<ul style="list-style-type: none"> interpretować określenie, jakiego używa chłopiec w odniesieniu do duchownych wziąć udział w rozmowie o tym, jak powinno być realizowane prawo każdego człowieka do wolności wyznania 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat znanych sobie religii rozwinąć w wypracowaniu myśl wypowiedzianą przez Mahatmę Grandiego: <i>Religie to różne drogi prowadzące do tego samego celu</i>
22. Uwierzyć w anioły	<ul style="list-style-type: none"> nazwać rodzaj liryki i wskazać adresata lirycznego wyjaśnić, kim są aniołowie 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat podmiotu mówiącego na podstawie wiersza przedstawić współczesny stosunek ludzi do aniołów 	<ul style="list-style-type: none"> omówić stosunek podmiotu mówiącego do aniołów określić, jaki efekt osiąga poeta, łącząc sformułowania poetyckie 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić postacie aniołów na podstawie obrazów i tekstu o aniołach zinterpretować metaforę z drugiej strofy wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat wartości, jaką ma dla ludzi wiara w anioły omówić postacie anielskie w znanych sobie tekstach kultury

		<ul style="list-style-type: none"> • opisać fragment ołtarza 	<p>z określeniami zaczerpniętymi z języka potocznego</p> <ul style="list-style-type: none"> • stworzyć plan wypowiedzi na podany temat 		
23. Bez wiary w siebie	<ul style="list-style-type: none"> • streścić tekst • nazwać rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterów • wskazać temat fragmentów powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić przyczyny zachowania Kai • podać źródła kompleksów bohaterki • omówić reakcję Kai na kpiny i szyderstwa 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować rady dla Kai • wskazać w tekście sformułowania pochodzące z języka młodzieżowego • opisać sytuację, która mogłaby być ilustracją stwierdzenia, że <i>kpina boli najbardziej</i> • określić cel zastosowania w tekście zdań rozkazujących 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję dotyczącą obiegowego powiedzenia, że <i>kpina boli najbardziej</i> • przedstawić swoją opinię na temat przyczyn agresywnego zachowania innych wobec Kai • sformułować rady, jak radzić sobie z przemocą psychiczną
24. i 25. Film	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić najważniejsze momenty w historii kina • wyjaśnić pojęcia: <i>kadr, plan filmowy, ujęcie, scena, montaż, scenariusz</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • podać przykłady filmów należących do poszczególnych gatunków filmowych 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w wybranych filmach cechy klasyfikujące je do poszczególnych gatunków • określić, jaką funkcję pełnią nagrody filmowe 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować język filmu w wybranym dziele • ocenić wybrane dzieło filmowe według podanych kryteriów • przygotować quiz multimedialny dotyczący wybranego zagadnienia z zakresu języka filmowego 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotować prezentację na temat wybranej postaci związanej z filmem • stworzyć scenariusz filmowy spełniający wymogi wybranej konwencji gatunkowej • wypowiedzieć się na temat festiwalu filmowych
26. Jak się dobrze wypowiadać	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy, których należy unikać przy formułowaniu poprawnej wypowiedzi ustnej • starannie artykułować wyrazy trudne 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w tekście wyrażenia o charakterze gwarowym i środowiskowym 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawiać błędy wynikające z niewłaściwego użycia wyrazów obcych 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawiać błędy w związkach frazeologicznych • używać synonimów zastępujących wyrażenia modne 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć krótki poradnik dotyczący możliwości używania gwary młodzieżowej • podać przykłady zwrotów powtarzanych nieświadomie, aby podtrzymać kontakt z rozmówcą
27. i 28. Wyrazy w zdaniu łączą się w związki	<ul style="list-style-type: none"> • zreferować zasady klasyfikujące związki 	<ul style="list-style-type: none"> • w związkach wyrazowych wskazać 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać rodzaje związków wyrazowych 	<ul style="list-style-type: none"> • do podanego słowa dopisać wyrazy tworzące 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać źródło kulturowe podanych

	wyrazowe	wyrazy nadrzędne • odnaleźć w tekście szeregi wyrazów	• wyjaśnić znaczenie podanych związków frazeologicznych	poszczególne związki wyrazowe • przekształcać zdania, stosując podane związki frazeologiczne • podać propozycję tytułów, w których wyrazy tworzą związki	frazeologizmów • podać przykłady związków frazeologicznych pochodzących z Biblii bądź mitologii
29. Wyrazy poza związkami w zdaniu	• wymienić rodzaje wyrazów, które nie tworzą związków składniowych z innymi wyrazami	• wskazać w tekście wyrazy poza związkami w zdaniu	• wskazać wyrazy modyfikujące sens wypowiedzi • właściwie stosować interpunkcję w sąsiedztwie rzeczowników w wołaczu	• uzupełnić tekst wyrazami nawiązującymi do treści poprzedniego zdania • stworzyć wypowiedzi z rzeczownikami w wołaczu oraz innymi wyrazami poza związkami w zdaniu	
30. Podsumowanie wiadomości	• odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie • posługiwać się terminami i pojęciami: <i>kult świętych, uniwersalizm, memento mori, żywoty świętych, poezja religijna, szereg wyrazów, związki frazeologiczne, związek zgody, związek rzędu, związek przynależności, wykrzykniki, rzeczowniki w formie wołacza, wyrazy modyfikujące sens wypowiedzi, wyrazy nawiązujące do zdań poprzednich lub kontekstu, wyrazy charakteryzujące stosunek mówiącego do treści zdania</i>	• wykorzystać najważniejsze konteksty	• wyciągać wnioski • określać własne stanowisko	• poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	• wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
31. Wolność człowieka	• przedstawić	• na podstawie tekstu	• wypowiedzieć się na	• omówić istotę przełomu	• podjąć dyskusję na temat

	<p>najważniejsze tematy poruszane w tekście</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcia: <i>fortuna, artysta, portret</i> 	<p>wymienić najważniejsze różnice pomiędzy renesansem a średniowieczem w pojmowaniu człowieka</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcie: <i>przeznaczenie</i> • określić, jaka cecha człowieka upodabnia go do Boga 	<p>temat artysty w renesansie</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcia: <i>wolność, godność</i> • wyjaśnić, dlaczego zachowania zwierząt nie można postrzegać w kategoriach dobra i zła 	<p>w sztukach plastycznych u progu renesansu</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić różnicę między artystą średniowiecza a renesansu • napisać pracę: „Czy warto walczyć z losem, czy lepiej się z nim pogodzić?” 	<p>roli przeznaczenia w życiu człowieka</p> <ul style="list-style-type: none"> • odnieść pojęcie <i>godnego życia</i> do czasów współczesnych • analizować autoportret Albrechta Dürera
32. Sztuka życia	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • podać temat wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić niezrozumiałe słowa • wymienić zalecenia podmiotu mówiącego dotyczące godnego życia • zreferować, do czego wzywa odbiorcę podmiot mówiący w trzeciej strofie 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kreację podmiotu mówiącego • określić, czemu przeciwstawiony jest człowiek i na czym polega różnica • przedstawić swoje rozumienie ostatniego zdania wiersza • wskazać, co jest – według osoby mówiącej – najważniejszą wartością w życiu człowieka • określić funkcję środków stylistycznych użytych w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat pieśni Jana Kochanowskiego • nazwać rodzaje rymów występujących w wierszu • odnaleźć w utworze zdania rozkazujące i określić, jaki efekt wywołuje zastosowanie takich konstrukcji w omawianym utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat aktualności przesłania wiersza we współczesnym świecie • na podstawie dostępnych źródeł stworzyć prezentację na temat Jana Kochanowskiego
33. Pogodzić się z losem	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • określić temat wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu mówiącego i adresata lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić refleksje podmiotu mówiącego obserwującego przemijanie pór roku • wytłumaczyć różnicę pomiędzy biegiem życia człowieka a biegiem jelenia • ustosunkować się do stwierdzenia, że w każdym wieku można być szczęśliwym 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować przesłanie wiersza • wyjaśnić pochodzenie i znaczenie sformułowania <i>carpe diem</i> • przekształcić fragment wiersza na współczesną polszczyznę 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować obrazy: Jana i Pietera Brueghelów w kontekście wiersza • wyjaśnić, jakie znaczenie ma w utworze rzeczownik <i>przypadek</i> i czy można to słowo uznać za archaizm • odnaleźć zaimek, który wskazuje na jedność podmiotu mówiącego z odbiorcą i określić, jaki efekt uzyskał poeta,

					stosując taki sposób wypowiedzi
34., 35., 36., 37. i 38. <i>Romeo i Julia</i> Williama Szekspira	<ul style="list-style-type: none"> określić czas i miejsce akcji przybliżyć postacie głównych bohaterów dramatu wymienić postacie drugoplanowe i określić ich udział w akcji 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować bohaterów tytułowych oraz drugoplanowych wyjaśnić, dlaczego zakochani musieli ukrywać swoje uczucie podać powód wygnania Romea do Mantui przedstawić treść listu ojca Laurentego wskazać, który z bohaterów <i>spisał dzieje miłości i wieść o jej śmierci</i> stworzyć krótkie streszczenie dramatu 	<ul style="list-style-type: none"> omówić kompozycję utworu wymienić cechy dramatu szekspirowskiego wyjaśnić, co skłoniło skłócone rodziny do zgody wytłumaczyć, dlaczego scena balkonowa przeszła do historii jako jedna z najpiękniejszych scen światowego dramatu wziąć udział w inscenizacji wybranych scen dramatu podać przykłady zderzenia wysokiego języka z niskim 	<ul style="list-style-type: none"> ustalić, jaką funkcję w sztuce Szekspira pełni prolog omówić rolę księcia Escalusa w dramacie pogrupować bohaterów według wskazanego kryterium scharakteryzować relacje społeczne panujące w Weronie przedstawić specyfikę dramatu szekspirowskiego na przykładzie <i>Romea i Julii</i> wskazać w utworze momenty przełomowe wytłumaczyć, dlaczego Romeo i Julia są bohaterami tragicznymi napisać charakterystykę wybranej postaci tytułowej wypowiedzieć się na temat przyczyn ponadczasowości dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> interpretować głosowo wybrane fragmenty dramatu wymienić teksty kultury inspirowane dramatem i omówić jeden z nich napisać recenzję wybranej adaptacji dramatu stworzyć opis przeżyć wewnętrznych bohaterów w sytuacji, w której okazałoby się, że ich plan się powiódł
39. Analiza portretu	<ul style="list-style-type: none"> wymienić elementy znajdujące się na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> określić kompozycję obrazu opisać obraz z podziałem na płany omówić znajdujące się na obrazie przedmioty, które świadczą o tym, że malarz przedstawił małżeństwo zamożnych mieszczan 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać symbole znajdujące się na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować symbolikę obrazu 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić na czym polega wyjątkowość dzieła Jana van Eycka porównać <i>Małżeństwo Arnolfinich</i> z innymi dziełami renesansu przygotować wystąpienie na podany temat
40. Sprawozdanie z	<ul style="list-style-type: none"> wymienić elementy 	<ul style="list-style-type: none"> selekcjonować 	<ul style="list-style-type: none"> modyfikować tekst w 	<ul style="list-style-type: none"> na podstawie planu 	

wydarzeń	sprawozdania	wydarzenia, które powinny znaleźć się w sprawozdaniu	celu utworzenia poprawnej formy sprawozdania	napisać sprawozdanie z wybranego wydarzenia	
		<ul style="list-style-type: none"> • posługiwać się wyrazami określającymi następstwa czasowe • uzupełnić fragment sprawozdania niezbędnymi informacjami 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć plan sprawozdania • umiejętnie używać synonimów 		
41. Los a wolna wola	<ul style="list-style-type: none"> • zreferować treść fragmentu • odnaleźć tezę fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • określić, komu gwiazdy oświetlają drogę i pomagają odnaleźć ścieżkę • przytoczyć tezę autora • podać argumenty badacza na poparcie jego tezy 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenić, czy sytuację opisaną w akapicie pierwszym należy rozumieć dosłownie czy przenośnie • przedstawić, jakie są – według Zygmunta Baumana – ludzkie zachowania: przewidywalne czy przypadkowe • ustalić, jaką funkcję w zamieszczonym tekście pełni wtrącenie (<i>a jakże!</i>) • wyjaśnić, na czym polega – według autora tekstu – <i>niesubordynacja</i> człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać przenośne znaczenie tekstu • interpretować symbolikę tekstu • wziąć udział w dyskusji dotyczącej tego, czym jest wolna wola • opisać sytuację ilustrującą powiedzenie, że każdy jest kowalem własnego losu 	<ul style="list-style-type: none"> • tezę o <i>niesubordynacji</i> człowieka odnieść do rzeczywistości codziennej • podać argumenty uzasadniające, że tekst Zygmunta Baumana można uznać za wywód filozoficzny
42. Kształtować los	<ul style="list-style-type: none"> • określić, kim jest podmiot mówiący w wierszu • przedstawić wydarzenia, które są wspomniane w utworze • wymienić obrazy i wrażenia, które z pierwszego dnia w liceum zapamiętała osoba mówiąca w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać nastrój i uczucia, które towarzyszyły podmiotowi mówiącemu w dniu wspomnianym w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję zabiegów stylistycznych zastosowanych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie tytułu • zredagować kilkuzdaniowy komentarz do słów <i>Mam czternaście lat, jestem nieśmiertelny</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • zgromadzić informacje o życiu młodzieży w PRL-u • przygotować prezentację o życiu rówieśnika w innych czasach • wskazać bohatera literackiego najbardziej przypominającego podmiot mówiący wiersza Piotra Bratkowskiego i uzasadnić w punktach

					swój wybór <ul style="list-style-type: none"> • ustalić, jaki zabieg poetycki spowodował, że tekst przypominający potoczną wypowiedź przybrał formę wiersza i ocenić, jak to wpływa na interpretację utworu
43. Wyroki losu	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentu • podzielić tekst na fragmenty i nadać im tytuły • zdefiniować temat przewodni tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać fragment, który mówi o tym, kto lub co rządzi ludzkim losem i ustalić, czy ma on charakter twierdzenia, przypuszczenia, czy wątplenia • określić kryteria, według których narrator klasyfikuje ludzi • odnaleźć określenia dosłowne i przenośne 	<ul style="list-style-type: none"> • rozważyć kwestię, czy o ludzkim szczęściu decyduje wolna wola, czy przeznaczenie • omówić znaczenie i funkcje metafor 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć w tekście ironię i omówić jej funkcję • podać przykład związku frazeologicznego, który najlepiej oddaje sens tekstu Tadeusza Konwickiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w zamieszczonym fragmencie wyraz, który wywodzi się z mitologii greckiej i został użyty przez Tadeusza Konwickiego na określenie zawartości kanistrów • zaprezentować własną opinię na temat podziału zaproponowanego przez Tadeusza Konwickiego • odnaleźć w tekstach kultury portrety szczęściarza i pechowca
44. Przeznaczenie i powołanie	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić postacie występujące we fragmencie i krótko je scharakteryzować • wyjaśnić, z jakiego powodu panna Marple udała się do kancelarii prawniczej 	<ul style="list-style-type: none"> • podać powody, którymi kierował się pan Rafiel, powierzając rozwiązanie zagadki pannie Marple • przytoczyć argumenty pana Rafiela, które miały przekonać bohaterkę do przyjęcia zlecenia 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić związek greckiej bogini Nemesis z propozycją autora listu • zdefiniować przymiotnik <i>predysponowany</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać wśród bogów greckiego panteonu takiego, który ma podobny dar • podać główne cechy bohatera – detektywa 	<ul style="list-style-type: none"> • przytoczyć inne, znane sobie teksty kultury, zawierające wątki kryminalne • podjąć dyskusję na temat wartości literatury popularnej
45. i 46. Sztuki plastyczne	<ul style="list-style-type: none"> • wyliczyć rodzaje sztuk plastycznych • wymienić etapy rozwoju sztuk plastycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać najważniejsze cechy sztuk plastycznych na poszczególnych etapach • rozróżniać najważniejsze typy dzieł malarskich ze względu na temat 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić elementy języka sztuki na wybranym dziele 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenić dzieło sztuki według podanych kryteriów • napisać sprawozdanie z wizyty w galerii lub muzeum 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć swoją opinię na temat sztuki abstrakcyjnej • przygotować prezentację na temat wybranego artysty • stworzyć pisemną

					recenzję wybranego dzieła sztuki
47. i 48. Wypowiedź argumentacyjna	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć tezę i argumenty w podanym tekście • wskazać argumenty przemawiające za podaną tezę • wymienić chwyt argumentacyjne 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć i nazwać chwyt argumentacyjne w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować argumenty do podanej tezy • sformułować tezę do podanych argumentów 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w tekście argumenty nierzeczowe • sformułować argumenty kwestionujące podane tezy 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnić wypowiedź argumentacyjną od takiej, która wskazuje jedynie związek przyczynowo-skutkowy
49. Główne części zdania	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić rodzaje podmiotów i orzeczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • nazwać typy podmiotów we wskazanych zdaniach • w podanych zdaniach odnaleźć orzeczenia i nazwać ich rodzaj 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształcić podane zdania w bezpodmiotowe, zachowując ich sens • uzupełnić zdania odpowiednimi orzeczeniami 	<ul style="list-style-type: none"> • stosować różne typy orzeczeń 	
50. Drugorzędne części zdania	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić rodzaje okoliczników 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać przydawki, dopełnienia i okoliczniki w podanym tekście • dobrać przydawki do podanych rzeczowników 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć w tekście okoliczniki i je nazwać 	<ul style="list-style-type: none"> • sporządzić wykres zdania i nazwać części zdania 	
51. Podsumowanie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie • posługiwać się terminami: <i>motyw godnego życia, człowiek jako aktor na scenie teatru świata, przedstawienie urody świata w sztuce, odkrycie perspektywy, pieśń, rym, powieść kryminalna, wypowiedź argumentacyjna, teza, argumenty, podmiot: gramatyczny, logiczny, domyślny, szeregowy, orzeczenie: czasownikowe, imienne,</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • określać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze

	<i>przydawka, dopełnienie, okolicznik</i>				
52. Refleksja nad życiem	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonować najważniejsze informacje z tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć w tekście przyczyny barokowego zwątpienia i pesymizmu • określić, który element świata lub życia był dla Kartezjusza nie do podważenia • wyjaśnić, czego nie można było – według Pascala – wytłumaczyć, myśląc racjonalnie 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić różnice pomiędzy renesansem a barokiem • wyjaśnić w jaki sposób odkrycia naukowe wpłynęły na światopogląd epoki 	<ul style="list-style-type: none"> • napisać sprawozdanie ze współczesnego wydarzenia, w którym ważną rolę odegrały elementy teatralne, np. z pokazu sztucznych ogni, koncertu rockowego 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć prezentację na temat filozofii Blaise'a Pascala • wskazać i omówić cechy barokowe w architekturze Kościoła św. Boromeusza • wypowiedzieć się na temat teatralizacji kultury w baroku i świecie współczesnym
53. We władzy czasu	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonować treść wiersza • określić, do kogo zwraca się podmiot mówiący w ostatnich wersach utworu • wyjaśnić pojęcia: <i>elipsa</i>, <i>przerzutnia</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wytłumaczyć sens prośby kończącej wiersz 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić podobieństwa i różnice między rytmem życia człowieka i przyrody • omówić funkcję przerzutni zastosowanej w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretować sens zakończenia utworu • opracować grafikę obrazującą czas życia człowieka i czas natury 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotować prezentację dotyczącą czasu • podjąć dyskusję na temat świadomości przemijania • omówić znany sobie tekst kultury podejmujący temat przemijania
54. Piękno przemijania	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonować treść wiersza • wskazać adresata lirycznego wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu mówiącego • przedstawić sytuację, która stała się dla osoby mówiącej źródłem przeżyć duchowych i przemyśleń • nazwać środek stylistyczny zastosowany w podanym sformułowaniu • wyjaśnić, do czego osoba mówiąca przyrównuje bukiet kwiatów • opisać przeżycia wewnętrzne podmiotu mówiącego w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • określić, jakie emocje i skojarzenia mogłaby wywołać sytuacja odnalezienia w książce zasuszonego kwiatu 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretować myśl zawartą w zakończeniu wiersza • wypowiedzieć się na temat nastroju panującego w wierszu • wskazać typ liryki na podstawie analizy danego wypowiedzenia 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretować sposób zapisu słowa <i>czas</i> w wierszu

55. Przemijanie na obrazie	<ul style="list-style-type: none"> • opisać, co znajduje się na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić kompozycję obrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat światła na obrazie • omówić kolorystykę obrazu i określić jej funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretować symbolikę obrazu • sformułować przesłanie obrazu • określić, na czym polega prostota obrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić informacje na temat biblijnej Marii Magdaleny ujęte w notatce • omówić inne teksty kultury eksponujące Marię Magdaleny • odnaleźć związki pomiędzy obrazem a światopoglądem epoki • wyjaśnić, dlaczego francuski malarz doby baroku tak ascetycznie przedstawił Marię Magdaleny
56. Sprawozdanie z lektury, filmu lub ze spektaklu	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić części kompozycyjne sprawozdania 	<ul style="list-style-type: none"> • uzupełnić sprawozdanie brakującymi informacjami 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać redakcji przykładowego sprawozdania 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie podanej notatki napisać sprawozdanie z filmu lub ze spektaklu 	<ul style="list-style-type: none"> • uporządkować plan sprawozdania ze znanej sobie lektury
57. Wszystko przemija	<ul style="list-style-type: none"> • określić, jakie uczucia towarzyszą zwykle ludziom w momentach przełomowych • wskazać narratora fragmentów powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać uczucia narratora, kiedy odchodzi ze szkoły • wymienić osoby, o których wspomina narrator 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł powieści • podać powody, które zaważyły na tym, że bohater pozbywa się wszystkich pamiętek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić słowa narratora, który uważa, że <i>ostateczne odejście [...] jest kwintesencją wyzwolenia</i> • stworzyć mapę myśli związaną z wyrazem <i>przemijanie</i> • uzasadnić pisownię <i>nigdy-więcej</i> z łącznikiem 	<ul style="list-style-type: none"> • wziąć udział w dyskusji dotyczącej tego, czy warto oglądać się za siebie, czy też lepiej skupić się wyłącznie na przyszłości • odnieść treść fragmentów do indywidualnych doświadczeń • przedstawić różne obrazy pożegnań w znanych sobie tekstach kultury
58. Korzyści z przemijania	<ul style="list-style-type: none"> • określić, w czym imieniu wypowiada się podmiot mówiący • wskazać, która część wiersza odnosi się do sytuacji osoby mówiącej 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić przedstawioną w wierszu refleksję dotyczącą natury świata i losu człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretować symbolikę róży w wierszu • wyjaśnić, dlaczego lęk przed złą godziną jest niepotrzebny • opisać nastrój wiersza • odnaleźć zdania pytające 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretować sens zakończenia • sformułować przesłanie wiersza • podjąć dyskusję na temat dobrych i złych stron przemijania 	<ul style="list-style-type: none"> • zgromadzić informacje na temat Heraklita z Efezu i wytłumaczyć znaczenie przypisywanej mu sentencji <i>panta rei</i> • wskazać, którą zwrotkę najlepiej ilustruje obraz

			w wierszu i określić, czy można je potraktować jako środek stylistyczny		Hoppera
59. Zatrzymać czas	<ul style="list-style-type: none"> wskazać apostrofy i adresatów lirycznych 	<ul style="list-style-type: none"> określić, jakie cechy pór roku zostały wyeksponowane w trzech pierwszych zwrotkach odnaleźć wersy odnoszące się do przemijania człowieka i zmienności natury wypisać z tekstu w dwóch osobnych grupach wyrazy nacechowane pozytywnie i negatywnie 	<ul style="list-style-type: none"> opisać pragnienie wyrażone przez podmiot mówiący i ocenić, w jakim stopniu jest ono możliwe do zrealizowania 	<ul style="list-style-type: none"> porównać charakter ostatniej zwrotki z poprzednimi strofami wskazać w utworze metafory – wybrać jedną z nich i ją zinterpretować określić, jaki związek frazeologiczny został przekształcony w danej metaforze 	<ul style="list-style-type: none"> stworzyć prezentację multimedialną na temat osobistego odczuwania przemijania określić, która forma czasownika odgrywa w utworze szczególnie ważną rolę i jak wpływa ona na przesłanie wiersza
60. Czas na sprzedaż	<ul style="list-style-type: none"> wymienić bohaterów występujących w tekście i określić relacje między nimi wskazać postacie uczestniczące w dialogu 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, dlaczego Grażyna straciła godzinę, a Piotr zyskał tylko 57 minut podać nazwisko naukowca, do którego został przyrównany wuj Franek wyliczyć cechy wujka ukazane w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> ustalić, jaki charakter mają komentarze narratora określić, na czym polega humor fragmentów powieści zaklasyfikować powieść ze względu na gatunek przedstawić swoje stanowisko w sprawie tego, co jest najważniejsze w świecie 	<ul style="list-style-type: none"> przytoczyć powiedzenie, które pasowałoby do tekstu Tomasza Jachimka zaprezentować swoje wrażenia z lektury fragmentów powieści w wskazanej formie 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat wynalazku wujka Franka i upowszechnienia tego pomysłu
61. i 62. Muzyka	<ul style="list-style-type: none"> relacjonować zmiany w muzyce na poszczególnych etapach rozwoju kultury wymienić elementy języka muzyki 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić rodzaje muzyki rozrywkowej 	<ul style="list-style-type: none"> omówić rolę muzyki w wybranym filmie ocenić utwór muzyczny na podstawie podanych kryteriów 	<ul style="list-style-type: none"> stosować elementy języka muzyki do analizy wybranego utworu 	<ul style="list-style-type: none"> stworzyć prezentację na temat ulubionej muzyki bądź rodzaju muzyki przygotować prezentację przybliżającą muzykę etniczną charakterystyczną dla swojego regionu
63. Jak prowadzić dyskusję	<ul style="list-style-type: none"> wymienić zasady uczestnictwa w dyskusji i stosować się do nich wyliczyć nieuczciwe 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać nieuczciwe chwytły w podanej dyskusji 	<ul style="list-style-type: none"> formułować argumenty przemawiające za podaną tezę formułować 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję z innymi uczniami na zadany temat 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznać w dyskusji sofizmat i opracować strategię obrony przed nim

	chwyty stosowane w dyskusji		kontrargumenty zaprzeczające postawionej tezie		• podać przykłady naruszenia zasad dyskusji
64. Szyk wyrazów w zdaniu	<ul style="list-style-type: none"> wymienić reguły porządkujące szyk wyrazów w zdaniu stosować poprawny szyk wyrazów w tworzonych przez siebie zdaniach 	<ul style="list-style-type: none"> korygować szyk wyrazów w podanych zdaniach 	<ul style="list-style-type: none"> zmienić szyk wyrazów w zdaniu w celu zmodyfikowania sensu wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> odnaleźć w podanych zdaniach komizm wynikający z błędnego szyku wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> podać przykłady szyku przestawnego w utworach poetyckich i określić jego funkcję
65. Podsumowanie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie posługiwać się terminami i pojęciami: <i>nastroje zagubienia i niepokoju, racjonalizm Kartezjusza, filozofia Blaise'a Pascala, przepych w sztuce, elipsa, argumenty, kontrargumenty, szyk swobodny, szyk przestawny</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> wyciągać wnioski określać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie interpretować wymagany materiał właściwie argumentować uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać bogate konteksty formułować i rozwiązywać problemy badawcze
68. Epoka rozumu	<ul style="list-style-type: none"> wymienia główne cechy klasycyzmu i racjonalizmu wskazać fragment pokazujący wpływ jednej dziedziny sztuki na drugą 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, dlaczego bohaterowie literatury oświecenia byli przedstawiani schematycznie omówić rolę, jaką przypisywano literaturze w okresie oświecenia wymienić cechy literatury klasycystycznej 	<ul style="list-style-type: none"> opisać, na czym polegał spór dotyczący satyrycznego przedstawienia postaci 	<ul style="list-style-type: none"> wytłumaczyć, jaką funkcję pełniła karykatura w epoce przedstawić różnicę pomiędzy stereotypem a karykaturą określić, jaką funkcję w tekście pełni cudzysłów 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić przykłady sztuki klasycystycznej na podstawie indywidualnie zgromadzonego materiału omówić przykłady współczesnych karykatur
69. Wady szlacheckie	<ul style="list-style-type: none"> określić, która postać przytacza rozmowę szlachcica z księdzem wskazać osobę mówiącą w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> przytoczyć zarzuty formułowane pod adresem księdza i pod adresem szlachcica wyjaśnić, dlaczego warto zasięgać rady u mądrego człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić cechy satyry w utworze podać przyczyny marnej kondycji literata odnaleźć stereotypy w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać cechy łączące utwór ze światopoglądem epoki interpretować motto utworu 	<ul style="list-style-type: none"> stworzyć wypowiedź argumentacyjną prezentującą zalety czytania książek wskazać przyczyny niskiego poziomu czytelnictwa

		<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie tekstu scharakteryzować polskiego szlachcica 			<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat stereotypu Polaka
70. Stereotypy kulturowe	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać fragment mówiący o wydarzeniach rozgrywających się wcześniej niż opisana sytuacja • określić, jak Piętaszek reaguje na różne wytwory cywilizacji białego człowieka • zacytować fragmenty, w których narrator porównuje Piętaszka do dziecka 	<ul style="list-style-type: none"> • przytoczyć negatywne (pejoratywne) określenia ludności tubylczej • wymienić zalety Piętaszka oraz cechy, które są nie do zaakceptowania • znaleźć zdanie, w którym Piętaszek, mówiąc o sobie, używa formy trzeciej osoby liczby pojedynczej • przekształcić wskazane zdanie tak, aby brzmiało współcześnie 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować rodzaj narracji występujący w utworze i wyjaśnić, dlaczego autor zastosował ten sposób opowiadania • przedstawić relację, która łączy Robinsona z uratowanym tubylcem • określić, na czym polega wyższość głównego bohatera nad Piętaszkiem 	<ul style="list-style-type: none"> • napisać charakterystykę Piętaszka na podstawie tekstu • porównać dwa obecne w utworze stereotypy 	<ul style="list-style-type: none"> • rozważyć, jakie są źródła stereotypów kulturowych • podjąć dyskusję na temat stereotypów dotyczących ludności białej i kolorowej • wymienić zalety wynikające z kontaktu z innymi kulturami • wskazać teksty kultury podejmujące wątek rozbitka
71. Realistyczna satyra	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać oś kompozycyjną dzieła • opisać grupę postaci ukazaną na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować grupę gości zgromadzonych po lewej stronie płótna 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy dzieła, które odzwierciedlają jego oświeceniowy charakter 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy satyry • wyjaśnić, w jaki sposób artysta uzyskał efekt komiczny 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić współczesne dzieło sztuki o charakterze satyrycznym
72. i 73. Rozprawka	<ul style="list-style-type: none"> • omówić schematy pisania rozprawki • wskazać tematy rozprawek 	<ul style="list-style-type: none"> • spośród podanych wybrać argumenty przydatne do uzasadnienia wskazanej tezy • dopisać wstęp i zakończenie do podanego fragmentu rozprawki • sformułować argumenty do podanego zagadnienia 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować argumenty i kontrargumenty do podanej tezy • zredagować fragment podanej rozprawki • stworzyć plan rozprawki na podstawie podanej dyskusji 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie sformułować temat rozprawki • napisać rozprawkę zgodnie z wybranym schematem 	<ul style="list-style-type: none"> • zebrać argumenty, korzystając z różnych źródeł
74. Plusy i minusy stereotypów	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, w jaki sposób powstają stereotypy 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób, w jaki stereotypy wpływają na nasze postawy wobec innych • przytoczyć opinię prof. Kofty o roli indywidualnych kontaktów w zwalczaniu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać przykłady negatywnych skutków stereotypów • podać przykłady sytuacji, w których stereotypy okazują się pomocne • wskazać, kiedy 	<ul style="list-style-type: none"> • wytłumaczyć, kiedy postrzeganie stereotypowe prowadzi do błędów • wypowiedzieć się na temat trwałości stereotypów 	<ul style="list-style-type: none"> • zgromadzić informacje o tym, czym zajmuje się psychologia społeczna • stworzyć spis stereotypów dotyczących danej grupy społecznej • podjąć dyskusję dotyczącą grupy

		stereotypów	uproszczona wiedza o grupie społecznej staje się groźna • przedstawić swoje skojarzenia ze słowem <i>szufladkować</i>		najpowszechniej szufladkowanej
75. Stereotyp obcych	<ul style="list-style-type: none"> • streścić przeczytany tekst • wskazać, kto nakłaniał bohaterkę do zmiany zachowania • określić czas wydarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterki występujące we fragmencie • opisać relacje pomiędzy Jaelle a innymi uczennicami i podać powód zmiany tych relacji • odnaleźć zdanie, w którym użyto słowa z języka romskiego • zacytować fragmenty, które pokazują stereotypy dotyczące ludności romskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, dlaczego Jaelle nie chciała się zmienić i upodobnić do rówieśniczek ze szkoły • omówić, w jaki sposób stereotypy o Romach wpływały na zachowanie uczennic i poglądy rodziców 	<ul style="list-style-type: none"> • wytłumaczyć, dlaczego cygańskiej dziewczynce trudno było pozbyć się poczucia obcości w polskiej szkole, a koleżankom zaakceptować jej inność 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć swoje zdanie na temat przyczyn wrogości wobec obcych • opisać wybrany stereotyp narodowy • przedstawić inny tekst kultury, podejmujący temat Romów
76. Na przekór stereotypom	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić bohaterów fragmentów powieści • określić, z czyjej wypowiedzi czytelnik dowiaduje się o wyglądzie Magdy leżącej na półpiętrze • przytoczyć zdanie Kubby o osobach niepełnosprawnych 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, co zaskoczyło Kubę podczas spotkania z Magdą • odszukać fragment, który pokazuje, jaką opinią cieszył się Kuba • wskazać, co najbardziej imponowało Kubie w niepełnosprawnej dziewczynie • przedstawić reakcje otoczenia na związek Magdy i Kubby 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, dlaczego Kuba zainteresował się niepełnosprawną koleżanką 	<ul style="list-style-type: none"> • napisać wypracowanie na podany temat • wymienić, który z warunków dobrego porozumiewania się nie został spełniony w przytoczonej rozmowie Kubby z dziewczyną • zinterpretować sens tytułu • ocenić reakcje otoczenia na związek Kubby i Magdy • omówić przyczyny wzajemnego dystansu pomiędzy osobami pełno- i niepełnosprawnymi 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w tekście fragment, w którym Magda posługuje się ironią i określić, w jakim celu dziewczyna wykorzystuje ten sposób wywiadania się • wziąć udział w dyskusji na temat sposobu postępowania wobec osób niepełnosprawnych • przedstawić tekst kultury podejmujący temat osób niepełnosprawnych
77. i 78. Prasa	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić najważniejsze wydarzenia z historii prasy 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować wybrane czasopismo • wymienić cechy dobrego 	<ul style="list-style-type: none"> • zanalizować wybrany gatunek prasowy na przykładzie 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć tekst publicystyczny w wybranym gatunku 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat sensu istnienia prasy w dobie internetu

	<ul style="list-style-type: none"> wymienić typy czasopism 	tekstu prasowego			<ul style="list-style-type: none"> wziąć udział w organizacji klasowego konkursu na projekt gazetki szkolnej
79. Krytyczny odbiór komunikatów	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić etapy składające się na krytyczny odbiór komunikatu zaprezentować problem poruszony w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w tekście informacje budzące wątpliwości określić rodzaj tekstu i cel jego powstania 	<ul style="list-style-type: none"> krytycznie odczytać podane teksty 	<ul style="list-style-type: none"> sformułować wnioski wyciągnięte z krytycznej lektury tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować wnioski z krytycznej lektury wybranego tabloidu
80. i 81. Zdanie złożone	<ul style="list-style-type: none"> wskazać zdania złożone i określić ich rodzaj odróżnić zdania złożone podrzędnie od złożonych współrzędnie 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać pytanie, na które odpowiadają wskazane zdania podrzędne 	<ul style="list-style-type: none"> przyporządkować wykresy do zdań wstawić przecinki w odpowiednich miejscach w zdaniach złożonych 	<ul style="list-style-type: none"> sporządzić wykresy zdań złożonych 	
82. i 83. Zdanie złożone współrzędnie	<ul style="list-style-type: none"> wskazać zdania złożone współrzędnie i określić ich typ 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać spójniki, przed którymi należy postawić przecinek w zdaniu złożonym współrzędnie 	<ul style="list-style-type: none"> przyporządkować zdania współrzędne stosownie do podanego wykresu 	<ul style="list-style-type: none"> sporządzić wykresy zdań złożonych współrzędnie 	
84. Podsumowanie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie posługiwać się terminami i pojęciami: <i>klasycyzm, racjonalizm, empiryzm, karykatura, zdanie złożone podrzędnie, zdanie złożone współrzędnie: łączne, rozłączne, przeciwstawne, wynikowe</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> wyciągać wnioski określać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie interpretować wymagany materiał właściwie argumentować uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać bogate konteksty formułować i rozwiązywać problemy badawcze
85. Prawda wyobraźni	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić co, według romantyków, stało na przeszkodzie prawdziwemu poznaniu określić, kto – zdaniem romantyków – może dostrzec więcej niż inni 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać tradycję, do której nawiązywali poeci romantyczni 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, dlaczego romantycy odrzucali niektóre zdobycze cywilizacyjne opisać, czym był dagerotyp 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sposób postrzegania natury przez romantyków uzasadnić, czym była spowodowana niechęć romantyków do nauki i techniki 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić swoją opinię na temat romantyzmu analizować obrazy: <i>Willa nad morzem</i> i <i>Procesja we mgle</i> w kontekście zdobytych informacji dotyczących romantyzmu podjąć dyskusję o zaletach i wadach postępu

					i cywilizacji
86., 87. i 88. Wyobraźnia romantyczna	<ul style="list-style-type: none"> wymienić bohaterów dramatu oraz określić role tych postaci zacytować wypowiedź, w której po raz pierwszy Grabiec okazuje swoją niechęć do Goplany 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować bohaterów fragmentu wyjaśnić, co sprawiło, że Kirkor trafił do chaty wdowy wskazać, kto jest sprawcą intrygi związanej z Aliną i Balladyną oraz podać powody działania tej postaci odnaleźć fragment, który jest komiczny nazwać części zdania w przytoczonym wypowiedzeniu 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić na schemacie relacje między bohaterami podać przykłady wydarzeń fantastycznych i określić ich wpływ na losy bohaterów określić rodzaj komizmu i jego funkcję w utworze opisać jednym zdaniem złożonym współrzędnie wynikowym działanie Goplany po ucieczce Grabca 	<ul style="list-style-type: none"> ocenić, czy tytułowa bohaterka ponosi odpowiedzialność za wszystkie swoje czyny, czy też można złagodzić jej karę, gdyż niektóre wydarzenia były spowodowane działaniem sił nadprzyrodzonych przygotować wypowiedź na zadany temat 	<ul style="list-style-type: none"> określić, dlaczego wyobraźnia była wysoko ceniona przez twórców romantycznych stworzyć alternatywne zakończenie historii omówić wybraną adaptację <i>Balladyny</i>
89. Strach i wyobraźnia	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, dlaczego strach często jest określany jako wytwór wyobraźni ustalić, kto jest narratorem tekstu i kim dla Ushera była lady Madeline 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować bohaterów fragmentu omówić relacje pomiędzy bohaterami podać powód niespodziewanego otwarcia się drzwi nazwać zjawisko przyrodnicze towarzyszące przedstawionym wydarzeniom określić, czyja śmierć została opisana w przedostatnim akapicie tekstu podać, do którego znaczenia słowa <i>dom</i> nawiązuje Poe 	<ul style="list-style-type: none"> wytłumaczyć, czego świadkiem był narrator po ucieczce z zamku wymienić elementy tworzące nastrój grozy i niesamowitości wyjaśnić w sposób racjonalny wydarzenia, do których doszło w zamku odnaleźć w tekście punkt kulminacyjny 	<ul style="list-style-type: none"> sformułować swoje pomysły na realizację filmową wybranej sceny z opowiadania przedstawić funkcję wydarzeń symbolicznych przytoczyć przykłady archaizmów i podać ich współczesne odpowiedniki 	<ul style="list-style-type: none"> zaproponować środki filmowe przydatne do przedstawienia atmosfery fragmentu podać argumenty potwierdzające prawdziwość stwierdzenia, że w opowiadaniu Poego świat materialny i duchowy są ze sobą wyraźnie powiązane omówić sposób tworzenia atmosfery grozy w wybranym tekście kultury popularnej
90., 91., 92. i 93. Pełnia człowieczeństwa w <i>Dziadach</i> cz. II	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść dramatu ustalić miejsce i czas wydarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat obrzędu dziadów wskazać elementy obrzędów pogańskich i 	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję czasu i sposobu przywołania poszczególnych duchów przedstawić rodzaj kary, 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić znaczenie motta utworu wskazać cechy dramatu romantycznego 	<ul style="list-style-type: none"> wybrać dwie adaptacje dramatu i dokonać analizy porównawczej omówić elementy wiary

	<ul style="list-style-type: none"> • podzielić bohaterów na postacie ziemskie i zjawy 	<p>chrześcijańskich</p> <ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterów występujących w dramacie • przedstawić role poszczególnych uczestników obrzędu • stworzyć w zeszycie plan wydarzeń przedstawionych w dramacie • zredagować zaproszenie na szkolną inscenizację <i>Dziadów cz. II</i> 	<p>właściwy poszczególnym duchom</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polegała wina poszczególnych duchów • opisać nastrój dramatu • wyjaśnić, dlaczego ostatnia zjawy nie otrzymała pomocy • sporządzić notatkę na temat genezy <i>Dziadów cz. II</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat aktualności prawd moralnych przedstawionych w utworze • wziąć udział w tworzeniu plakatu teatralnego zapowiadającego premierę inscenizacji dramatu 	<p>ludowej funkcjonujące współcześnie</p> <ul style="list-style-type: none"> • zaprojektować scenografię widowiska teatralnego
94. Portret romantyczny	<ul style="list-style-type: none"> • opisać obraz, uwzględniając podział na plany 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję kolorów tworzących obraz 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat sposobu przedstawienia artysty • wskazać cechy malarstwa romantycznego na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować funkcję światła na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy malarstwa romantycznego na obrazie • omówić kontekst biograficzny portretu • ocenić obraz w kontekście innych, znanych sobie dzieł z kręgu malarstwa romantycznego
95. Wywiad	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić etapy tworzenia wywiadu 	<ul style="list-style-type: none"> • ułożyć pytania do odpowiedzi w podanym wywiadzie 	<ul style="list-style-type: none"> • zebrać informacje na temat wybranej postaci, wymyślić temat wywiadu i ułożyć pytania 	<ul style="list-style-type: none"> • przeprowadzić wywiad z kolegą/koleżanką • wskazać błędy w podanym wywiadzie 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić i ocenić wskazany przez siebie wywiad • przeprowadzić wywiad z osobą ze swojego otoczenia na temat jej pasji życiowych
96. Wyobraźnia i humor	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentu • scharakteryzować narratora fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać tradycyjne obyczaje ukazane we fragmencie • wypowiedzieć się na temat tytułu i wskazać w nim kontrast • stworzyć szczegółowy plan wydarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czego dotyczył spór Smygi z Piegiem i na czym polegała przemiana głównego bohatera • selekcjonować odmienne porządki rzeczywistości przedstawione we fragmencie 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić, na czym polega deformacja świata przedstawionego • wskazać źródło i funkcję komizmu we fragmencie • analizować język fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat przedmiotu drwin autora • odnaleźć szerokie konteksty i nawiązania • zgromadzić informacje dotyczące różnych zwyczajów weselnych • nazwać środek

		<ul style="list-style-type: none"> wypisać z tekstu wyrazy charakterystyczne dla gwary ludowej 			artystyczny polegający na zestawieniu przeciwieństw
97. Życ w świecie wyobraźni	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść fragmentów wypowiedzieć się na temat narratora określić czas i miejsce akcji 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować bohaterów fragmentów omówić relacje między bohaterkami przedstawić, jak na przeprowadzkę reaguje narratorka i jej rodzina 	<ul style="list-style-type: none"> przeanalizować ostatnią wypowiedź bohaterki określić, kim dla Liliany jest Kasia wypowiedzieć się na temat reakcji narratorki na przyjaźń Liliany z Kasią 	<ul style="list-style-type: none"> napisać krótką charakterystykę głównej bohaterki lub jej siostry wyłącznie na podstawie przytoczonych fragmentów powieści omówić funkcję wyrazów przytoczonych we fragmencie 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat ludzkiej potrzeby fantazjowania wskazać zalety i wady życia w świecie wyobraźni zaprezentować wybrany tekst kultury podejmujący temat funkcjonowania w świecie wyobraźni
98. Wyobrazić sobie	<ul style="list-style-type: none"> określić adresata lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sposób ukazania punktu widzenia mrówki i ptaka przekształcić równoważniki zdania w zdania 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić cel zaprezentowania świata z różnych punktów widzenia wskazać wątpliwości podmiotu mówiącego 	<ul style="list-style-type: none"> interpretować wezwanie podmiotu mówiącego, aby spojrzeć na świat <i>bez urazy</i> zredagować opowiadanie na podany temat 	<ul style="list-style-type: none"> stworzyć opowiadanie z punktu widzenia wybranego zwierzęcia podjąć dyskusję na temat możliwości spojrzenia na świat z cudzej perspektywy przygotować prezentację ukazującą świat widziany oczyma mrówki, ptaka
99. Być kreatywnym	<ul style="list-style-type: none"> stworzyć mapę myśli dotyczącą słowa <i>kreatywność</i> 	<ul style="list-style-type: none"> określić, wobec czego należy nabrać dystansu, aby pobudzić kreatywność wyjaśnić znaczenie zwrotu <i>wyjść poza strefę komfortu</i> odszukać w tekście zdania ilustrujące, na czym polega dystans czasowy wskazać, które dwa kolory zostały wymienione w tekście i wytłumaczyć dlaczego 	<ul style="list-style-type: none"> określić, jaką rolę w rozwiązywaniu problemów odgrywa podświadomość nazwać styl funkcjonalny dominujący we fragmencie i uzasadnić swoje zdanie ocenić artykuł według wskazanych kryteriów rozważyć przydatność wskazówek znajdujących się w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystać wskazówki do wykonania kreatywnego zadania sporządzić notatkę o tym, jak rozwijać kreatywność 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić swój pogląd na pobudzenie kreatywności omówić tekst kultury pobudzający wyobraźnię
100. i 101. Radio	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić historię radia 	<ul style="list-style-type: none"> podać przykłady audycji radiowych 	<ul style="list-style-type: none"> omówić wybraną audycję radiową, 	<ul style="list-style-type: none"> ocenić wybraną audycję radiową według podanych 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić wybraną osobowość radiową

		reprezentujących różne gatunki	wskazując elementy języka przekazu radiowego	kryteriów	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat sensu funkcjonowania radia i jego przyszłości • stworzyć i zarejestrować audycję radiową
102. Czym się różnią informacje od opinii	<ul style="list-style-type: none"> • definiuje pojęcia: <i>informacja</i> i <i>opinia</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • w podanym tekście wskazać opinie 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać gatunki prasowe, w których najczęściej pojawiają się opinie • przeredagować podaną opinię • przyporządkować wskazane fragmenty do gatunków prasowych • określić, czy zasady podane we fragmentach Kodeksu etyki dziennikarskiej są korzystne dla odbiorcy i zawsze przestrzegane w mediach 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować podane opinie pod kątem użytych środków językowych • napisać opinię na zadany temat • stworzyć poradnik o tym, w jaki sposób napisać dobrą powieść detektywistyczną na podstawie podanych informacji 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować wybrany artykuł z prasy opiniotwórczej
103. i 104. Zdanie złożone z podrzędnym przydawkowym lub dopełnieniowym	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać zdania podrzędne przydawkowe • wskazać zdania podrzędne dopełnieniowe 	<ul style="list-style-type: none"> • formułować pytania do zdań podrzędnych przydawkowych • formułować pytania do zdań podrzędnych dopełnieniowych 	<ul style="list-style-type: none"> • zastąpić wskazane przydawki zdaniami podrzędnymi • zastąpić wskazane dopełnienia zdaniami podrzędnymi 	<ul style="list-style-type: none"> • sporządzić wykresy zdań złożonych i nazywa typy zdań podrzędnych • poprawić błędy w zdaniach 	<ul style="list-style-type: none"> • zredagować definicje wyrazów <i>puenta</i>, <i>nowela</i>, <i>neologizm</i> w określonej formie • odszukać w różnych źródłach zabawną wypowiedź, która ma formę zdania złożonego z podrzędnym przydawkowym
105. i 106. Zdanie złożone z podrzędnym okolicznikowym	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać zdania podrzędne okolicznikowe i nazywać ich typy 	<ul style="list-style-type: none"> • formułować pytania do zdań podrzędnych okolicznikowych • dopisać wskazane rodzaje zdań podrzędnych okolicznikowych 	<ul style="list-style-type: none"> • zastąpić wskazane okoliczniki odpowiednimi zdaniami podrzędnymi okolicznikowymi • dopasować podane zdania do wykresów 	<ul style="list-style-type: none"> • sporządzić wykresy zdań złożonych i nazywać typy zdań podrzędnych • ułożyć hasła w określonej formie zachęcające do udziału w zajęciach pozalekcyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> • zapisać dwie dowolne formuły matematyczne w określonej formie
107. Podsumowanie	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać bogate

wiadomości	<p>fakty, sądy i opinie</p> <ul style="list-style-type: none"> • posługiwać się terminami i pojęciami: <i>wyobraźnia</i>, „<i>prawdy żywe</i>”, <i>przeciwstawienie cywilizacji i natury</i>, <i>dramat romantyczny</i>, <i>informacja</i>, <i>opinia</i>, <i>zdanie złożone z podrzędnym przydawkowym</i>, <i>zdanie złożone z podrzędnym dopełnieniowym</i>, <i>zdanie złożone z podrzędnym okolicznikowym</i>: <i>miejsca</i>, <i>czasu</i>, <i>sposobu</i>, <i>przyczyny</i>, <i>celu</i>, <i>warunku</i>, <i>przywolenia</i> 	najważniejsze konteksty	<ul style="list-style-type: none"> • określać własne stanowisko 	wymagany materiał <ul style="list-style-type: none"> • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać 	konteksty <ul style="list-style-type: none"> • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
108. Jednostka a społeczeństwo	<ul style="list-style-type: none"> • określić, do czego porównywano społeczeństwo w pozytywizmie • wyjaśnić znaczenie terminu <i>utilitaryzm</i> • wymienić główne założenia pozytywizmu w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować założenia pozytywizmu • podać powody, które przyświecały propagowaniu pracy u podstaw 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić realizację postulatu realizmu w sztuce • określić funkcję literatury w drugiej połowie XIX w. 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić zależność pomiędzy jednostką a społeczeństwem • omówić realizm obrazu Gustave'a Caillebotte'a 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat roli jednostki w społeczeństwie • omówić zależności pomiędzy biologią a społecznością
109. Egoiści i społecznicy	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czego o synu Adlera czytelnik dowiaduje się z rozmowy fabrykanta z pastorem • przedstawić, jak uzasadniają użyteczność swoich synów dla społeczeństwa Marcin Böhme i Gotlieb Adler 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterów tekstu • podać powody usprawiedliwiania postępowania Ferdynada przez fabrykanta • określić, w jaki sposób fabrykant chce zdobyć pieniądze na spłatę długów syna • omówić stosunek bohaterów do innych ludzi 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić poglądy bohaterów na temat pracy • wskazać elementy programu pozytywistycznego przedstawione we fragmencie • podać, który z elementów programu pozytywistów odrzuca fabrykant Adler, odmawiając udzielenia pomocy biednej kobiecie 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować postawę narratora wobec głoszonych przez bohaterów poglądów • analizować język bohaterów • sporządzić charakterystykę Gotlieba Adlera 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić termin <i>etyka biznesu</i> • wypowiedzieć się na temat poglądu pastora <i>Zle rodzi zle</i> i uzasadnić swoją opinię • wskazać inny znany sobie tekst kultury, w którym pojawia się problem sposobu wychowania potomstwa

<p>110., 111., 112., 113. i 114. <i>Potop</i> Henryka Sienkiewicza</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść powieści • omówić świat przedstawiony • określić, kiedy rozgrywają się wydarzenia opisane w powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować głównych bohaterów powieści • wskazać wydarzenia i postacie historyczne oraz fikcyjne • wyjaśnić znaczenie tytułu powieści • sporządzić plan wydarzeń składających się na główny wątek powieści – dzieje miłości Oleńki i Kmicica 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać pozytywne i negatywne cechy szlachty polskiej • omówić funkcję obrony Jasnej Góry w planie ideowym powieści • sporządzić charakterystykę Andrzeja Kmicica • wybrać najbarwniejszą postać powieści i uzasadnić swój wybór • określić, jakie mogłyby być dalsze losy Kmicica i Oleńki, Michała Wołodyjowskiego i Onufrego Zagłoby 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcje archaizmów i wtrętów łacińskich • odnieść wydarzenia przedstawione w powieści do faktów historycznych • wyjaśnić, na czym polega idea „krzepienia serc” w powieści • odnaleźć w powieści fragmenty humorystyczne, podniosłe, budzące grozę, pełne brutalności, liryczne i wzruszające oraz określić, czemu służy taka zmienność nastroju i tonu emocjonalnego utworu • przygotować tekst przemówienia – wypowiedzi argumentacyjnej 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat aktualności ideałów, którymi kierowali się bohaterowie powieści • porównać powieść z ekranizacją Jerzego Hoffmana • przedstawić wizerunek szlachcica
<p>115. Impresjonizm w malarstwie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • opisać, co znajduje się na kolejnych planach obrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję obrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • określić, jaki nastrój panuje na obrazie Renoira i dzięki jakim zabiegom artysta osiągnął ten efekt • wypowiedzieć się na temat wizerunku społeczeństwa francuskiego drugiej połowy XIX w. na podstawie obrazu • wskazać cechy impresjonizmu na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować funkcję kolorystyki i światła 	<ul style="list-style-type: none"> • określić, które elementy obrazu świadczą o tym, że jest to dzieło impresjonistyczne • porównać obraz Renoira z innymi dziełami impresjonistycznymi • ocenić impresjonistyczny sposób obrazowania • wziąć udział w konkursie na najciekawszy obraz impresjonistyczny
<p>116. Tytuł, motto i dedykacja</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcia: <i>tytuł</i>, <i>motto</i>, <i>dedykacja</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • zredagować podane tytuły • dopasować motto do 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć cytaty i aforyzmy odpowiadające podanym tytułom 	<ul style="list-style-type: none"> • zredagować dedykacje 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować temat pracy pisemnej, który rozwijałby myśl zawartą

		podanych wypracowań	wypracowań		w ulubionym cytacie lub aforyzmie
117. Być razem	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • nazwać rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sytuację liryczną opisaną w utworze • wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego • zacytować wers opisujący przestrzeń poza stołem 	<ul style="list-style-type: none"> • określić, jakie pragnienie wyraża osoba mówiąca w wierszu • wyjaśnić, co tworzy atmosferę spotkania bliskich sobie osób przy stole • wskazać środki stylistyczne, występujące w wierszu i omówić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretować symboliczne znaczenie ostatniego wersu • stworzyć mapę myśli ilustrującą skojarzenia związane z przebywaniem z innymi ludźmi 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję dotyczącą potrzeby obecności innych ludzi • wypowiedzieć się na temat rytuałów społecznych służących podtrzymywaniu więzi z innymi ludźmi
118. Ludzie wobec ludzi	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonować treść wiersza • wskazać adresata lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić budowę wiersza • odnaleźć elementy utworu, które nadają tekstowi śpiewność • określić, do czego wzywa czytelnika osoba mówiąca 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretować ostatni wers • wypowiedzieć się na temat obrazu świata i stosunków międzyludzkich, przedstawionych w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w wierszu neologizmy i wyjaśnić ich znaczenie 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat aktualności wiersza • wskazać sytuacje życiowe mogące być ilustracją dla omawianego wiersza • zgromadzić argumentację potwierdzającą tezę „Człowiek człowiekowi wilkiem” lub jej zaprzeczające
119. Wykluczona	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonować treść fragmentu • wypowiedzieć się na temat narracji • omówić świat przedstawiony 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterów fragmentu • wskazać sceny świadczące o dyskryminacji jednej z uczennic 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić relacje między bohaterkami 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić propozycje odpowiedzi na pytanie, padające w zakończeniu fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić swoje hipotezy na temat tego, jak może się czuć osoba wykluczona z grupy społecznej • podać propozycje własnego zakończenia historii przedstawionej we fragmencie • wziąć udział w dyskusji dotyczącej sposobu dbania o relacje między członkami grupy • zaprezentować inne

					teksty kultury podejmujące temat wykluczenia jednostek z grupy
120. Przydatny dla innych	<ul style="list-style-type: none"> • określić, na czym polegała – zdaniem pozytywistów – przydatność człowieka w społeczeństwie • zrelacjonować treść fragmentu • wypowiedzieć się na temat narracji • wymienić nazwy zawodów wspomnianych w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić świat przedstawiony • scharakteryzować bohaterów fragmentu • podzielić fragment na części tematyczne • opisać uroczystość, w której wziął udział Jonasz • określić, jakie kryteria są brane pod uwagę podczas przydzielania zawodów 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy powieści fantastycznonaukowej we fragmencie • opisać społeczeństwo przedstawione we fragmencie • sporządzić wykres wskazanego zdania i nazwać typ zdania podrzędnego 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenić sposób decydowania o wyborze drogi życiowej przedstawiony we fragmencie • podjąć dyskusję na temat roli człowieka w społeczności w kontekście omawianych fragmentów powieści <i>Dawca</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat momentu, w którym powinno się wybierać drogę życiową • przypisać swoim rówieśnikom rolę w społeczności na podstawie ich predyspozycji
121. i 122. Telewizja	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować etapy rozwoju telewizji • wskazać momenty przełomowe w rozwoju telewizji • podać przykłady gatunków telewizyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować wybrane programy telewizyjne 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić specyfikę języka przekazu telewizyjnego 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenić wybrany program telewizyjny według podanych kryteriów • porównać różne przykłady tego samego gatunku telewizyjnego 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat roli telewizji w życiu swoich rówieśników • podjąć dyskusję dotyczącą jakości i funkcji reklam telewizyjnych • zgromadzić informacje o wideoklipie i związku tej formy z rozwojem telewizji • przygotować prezentację na temat swojego ulubionego serialu
123. Kłamstwo a fikcja	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcia: <i>kłamstwo, fikcja</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić cel wypowiedzi, w których występuje kłamstwo • wskazać cel wypowiedzi, w których występuje fikcja • podać przykłady sytuacji, w których kłamstwo jest konieczne 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić teksty, w których występuje fikcja literacka • wskazać sytuację, w której kłamstwo jest konieczne 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić różnice pomiędzy relacją tego samego wydarzenia w tekście historycznym i literackim • przygotować plan twórczy własnej wypowiedzi na temat: „Fakty a fikcja. Czy można czerpać wiedzę 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić dziedziny życia w PRL-u zdominowane przez kłamstwo • przedstawić swoje stanowisko w kwestii, czy można czerpać wiedzę historyczną z utworów literackich • podjąć dyskusję na temat konieczności stosowania

				historyczną z utworów literackich?”	kłamstwa w różnych sytuacjach
124. i 125. Zdanie złożone z podrzędnym podmiotowym lub orzecznikowym	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać zdania podrzędne podmiotowe • wskazać w zdaniach nadrzędnych zaimki, których treść uzupełniają zdania podrzędne orzecznikowe 	<ul style="list-style-type: none"> • ułożyć zdania złożone z podrzędnym podmiotowym i podrzędnym orzecznikowym 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształcić zdanie pojedyncze w odpowiednie typy zdań złożonych • przyporządkować wykres do podanego zdania 	<ul style="list-style-type: none"> • sporządzić wykresy zdań złożonych podrzędnie i nazwać typy zdań • przeredagować wiadomość zapisaną jako SMS w notatkę prasową 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształcić zdania pojedyncze w odpowiednie typy zdań złożonych
126. Podsumowanie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie • posługiwać się terminami i pojęciami: <i>jednostka zależna od społeczeństwa, praca organiczna, praca u podstaw, utylitaryzm, realizm, powieść historyczna, kłamstwo, fikcja, zdanie złożone z podrzędnym podmiotowym, zdanie złożone z podrzędnym orzecznikowym</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • określać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
127. Schyłek wieku	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić opinię młodopolskich artystów na temat programu pozytywistycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić nastroje dominujące pod koniec XIX wieku • zredagować zdanie z podanym wyrazem we właściwym znaczeniu • odnaleźć w tekście dwa synonimy wyrazu <i>koniec</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję sztuki według artystów młodopolskich • wyjaśnić pojęcia: <i>dekadentyzm, splin</i> • wymienić najważniejsze cechy dekadenta 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, dlaczego twórcy przełomu wieków tak chętnie posługiwali się symbolem • stworzyć mapę myśli ilustrującą nastroje towarzyszące twórcom Młodej Polski 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat koncepcji działalności artystycznej młodopolan i pozytywistów • analizować obrazy: Cezanne’a i Malczewskiego • przedstawić wybrany tekst kultury, w którym pojawia się nastroj dekadencji
128. Samotność dusz	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • nazwać porę dnia ukazaną w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat nastroju wiersza • omówić zachowanie samotnej duszy, o której 	<ul style="list-style-type: none"> • wytłumaczyć, czego uosobieniem jest Osmętnica • określić funkcję refrenu 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretować symboliczne znaczenie samotnej duszy • sporządzić w zeszycie 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić wybrany tekst kultury, w którym dominuje nastroj obecny w wierszu Tetmajera

		<p>mowa w wierszu</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić prośbę zawartą w modlitwie Anioł Pański • opisać krajobraz przedstawiony w wierszu i określić, jakie uczucia on wywołuje 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy poezji młodopolskiej w utworze 	<p>plan twórczej wypowiedzi, w której udowodnia, że wiersz jest charakterystyczny dla poezji młodopolskiej</p> <ul style="list-style-type: none"> • napisać krótkie wypracowanie pt. „Opis krajobrazu – obrazem duszy w wierszu <i>Anioł Pański</i>” • podać, od jakiego wyrazu został utworzony neologizm <i>Osmętnica</i> i wyjaśnić przyczynę wykorzystania tego typu wyrazu zamiast słowa istniejącego już w systemie 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać utwór z obrazem Aleksandra Gierymskiego
<p>129. Dumna samotność</p>	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonować treść wiersza • wypowiedzieć się na temat podmiotu mówiącego 	<ul style="list-style-type: none"> • podzielić utwór na części tematyczne • wymienić, jakie cechy przypisuje swojej duszy podmiot mówiący w pierwszej części utworu • przedstawić, co dusza podmiotu mówiącego podziwia w drugiej części wiersza • wskazać określenia, które charakteryzują stosunek podmiotu mówiącego do samego siebie • przedstawić, jakie chwile budzą w duszy podmiotu mówiącego potrzebę i rozkosz niewoli • zaprezentować, co dusza podmiotu mówiącego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję uosobienia zastosowanego w utworze • sporządzić wykres wskazanego zdania złożonego podrzędnie 	<ul style="list-style-type: none"> • określić wymowę wiersza • wskazać cechy poezji młodopolskiej w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • zgromadzić informacje dotyczące okresu życia, w którym poeta pisał <i>Księgę ubogich</i> • wypowiedzieć się na temat roli samotności w życiu człowieka • przedstawić wybrane teksty kultury podejmujące temat samotności • stworzyć dzieło plastyczne lub fotografię zainspirowane wierszem Kasprowicza

		podziwia w drugiej części wiersza			
130. Melancholia	<ul style="list-style-type: none"> opisać obraz z podziałem na plany 	<ul style="list-style-type: none"> omówić kompozycję obrazu określić, jakie wrażenie wywiera obraz Muncha 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat kolorystyki i jej funkcji na obrazie omówić sposób oddania nastroju melancholii wskazać związki obrazu ze światopoglądem epoki 	<ul style="list-style-type: none"> stworzyć w formie pisemnej opis obrazu 	<ul style="list-style-type: none"> interpretować symbolikę obrazu
131. Samotni w internecie	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść artykułu przywołać opinię autorki na temat obecnego życia społecznego wyjaśnić pojęcia: <i>felieton, media społecznościowe</i> 	<ul style="list-style-type: none"> podsumować w jednym zdaniu treść każdego z akapitów wskazać w tekście fakty i opinie wypowiedzieć się na temat roli portalu Facebook dawniej i obecnie 	<ul style="list-style-type: none"> przytoczyć dane statystyczne podane w artykule i określić, w jakim celu zostały przywołane wskazać cechy felietonu w tekście zapropionować własny tytuł dla podanego tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> wytłumaczyć, na czym polega nałóg, o którym mowa w tekście wyjaśnić czym różnią się, w opinii autorki relacje rzeczywiste od kontaktów podtrzymywanych za pomocą Facebooka 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat zalet i wad mediów społecznościowych stworzyć krótki poradnik zatytułowany „Nie bójmy się prawdziwego życia” wskazać zdania złożone współrzędnie i podrzędnie w podanych fragmentach tekstu
132. Przemiana w samotności	<ul style="list-style-type: none"> podać przykład wydarzeń, które powodują, że człowiek zmienia się wewnętrznie opisać miejsce, w którym znalazł się Magill 	<ul style="list-style-type: none"> omówić relację pomiędzy Magillem a Arinem określić, jaką rolę w życiu Magilla odegrała Elin odnaleźć akapit, w którym opisano niepokój ogarniający bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> interpretować porównania użyte we fragmencie wyjaśnić znaczenie przenośni <i>wyjść z czyjegoś cienia</i> 	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję użytego we fragmencie sformułowania <i>drugie narodziny</i> stworzyć schemat fragmentu, w którym przedstawia szkicowo kolejne sceny, zachowanie bohatera oraz jego przemyslenia 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić tekst kultury, w którym bohater dobrowolnie wybiera odosobnienie w kontekście wybranego tekstu kultury wypowiedzieć się na temat roli samotności w życiu człowieka
133. Piękno samotności	<ul style="list-style-type: none"> określić, jaką porę dnia opisuje podmiot mówiący i jaki ma ona związek ze stanem osoby, która się wypowiada 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić elementy krajobrazu i określić, jaki tworzą one nastrój odnaleźć fragment dotyczący serca i opisać stan, w jakim się ono znajduje wskazać w utworze orzeczenia imienne i określić, z jakich części są 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić znaczenie metafor: <i>Cisza jest ze złota, rzeka przezroczysta [...] po perłach spływa; wieczność można zbierać ręką</i> podać cechy, którymi charakteryzuje się <i>godzina nieobjęta</i> wytłumaczyć, czemu 	<ul style="list-style-type: none"> interpretować tytuł wiersza w odniesieniu do jego treści wskazać zalety samotności opisać przestrzeń, do której ucieka przed światem w pozytywną samotność 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić co może być pięknego w samotności omówić teksty kultury prezentujące piękno samotności

		zbudowane	służy w wierszu powtórzenie określonych wersów <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić swoje rozumienie epitetu użytego w tytule wiersza 		
134. Samotność i miłość	<ul style="list-style-type: none"> • podać przykład wiersza lub piosenki o tematyce miłosnej i określić, jakie odcienie uczucia zostały w nim wyrażone • wyjaśnić, kim dla podmiotu mówiącego jest osoba, do której się zwraca 	<ul style="list-style-type: none"> • przyporządkować wiersz Poświatowskiej do określonego typu liryki 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretować przenośnie i porównania odnoszące się do adresata wiersza, a następnie nazwać uczucia wyrażane przez te środki stylistyczne • określić, jaki efekt osiąga poetka, powtarzając to samo zdanie w nieco zmienionej wersji • zapisać pierwszą zwrotkę w formie zdania i wskazać w nim przydawki 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać wymowę pierwszych wersów każdej ze strof utworu z sensem przeciwstawionych im następnym sformułowań i wyjaśnić, jakie znaczenie mają te przeciwstawienia • podjąć dyskusję dotyczącą relacji pomiędzy samotnością a miłością 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotować prezentację o życiu i twórczości Haliny Poświatowskiej • wybrać fragment utworu, który nadaje się na motto • w kontekście wiersza interpretować obraz Arnolda Arsenault
135. Komiks	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić historię komiksu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić język komiksu • podać różnice pomiędzy komiksem amerykańskim a europejskim 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, dlaczego komiksowi superherosi zyskali tak wielką popularność 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać wybrane komiksy i ocenić je według podanych kryteriów 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć projekt komiksu
136. Wypowiedzenie z imiesłowowym równoważnikiem zdania	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcia: <i>imiesłów, imiesłowowy równoważnik zdania</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształcić imiesłowowe równoważniki zdania w zdania podrzędne i nazwać ich typ • zastępować zdania podrzędne okolicznikowe imiesłowowymi równoważnikami zdania 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawić błędy wynikające ze złamania zasady wspólnego wykonawcy czynności • wskazać zdania zbudowane poprawnie 	<ul style="list-style-type: none"> • sporządzać wykresy wypowiedzeń • przeredagować notatkę prasową, aby stała się bardziej spójna 	
137. Podsumowanie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie • posługiwać się terminami i pojęciami: <i>poczucie samotności i zagubienia, dekadentyzm,</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • określać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze

	<i>splin, sztuka dla sztuki, symbolizm, felieton, erotyk, wypowiedzenie z imiesłowowym równoważnikiem zdania</i>			porównywać	
138. Różnorodny świat	<ul style="list-style-type: none"> • podać przykłady sprzeczności cechujących dzisiejszy świat • wyjaśnić, na czym polega różnorodność miast i jakie są jej konsekwencje • wyjaśnić znaczenie terminu <i>globalna wioska</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, w czym przejawiał się konflikt pokoleń w latach 60. XX w. 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić przemiany kulturowe, jakie zaszły w drugiej połowie XX wieku • omówić konsekwencje różnorodności współczesnego świata 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić i omówić najważniejsze cechy sztuki współczesnej • napisać krótki tekst w określonej formie o tym, jak internet zmienił życie człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat zagrożeń dla współczesnej cywilizacji • wyrazić swoją opinię na temat różnorodności współczesnej kultury • wskazać najważniejszy, w swojej opinii, wynalazek współczesności • przygotować prezentację na temat wybranej subkultury młodzieżowej
139. Różnorodność informacji	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść ogłoszeń • określić, o jakich <i>stratach materialnych</i> jest mowa w pierwszym ogłoszeniu • w określonym wypowiedzeniu wskazać równoważnik zdania 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić dwuznaczność zdania: <i>Wydajemy świadectwa dojrzałości burakom pastewnym</i> • odnaleźć przynajmniej jedno ogłoszenie odwołujące się do wiedzy historycznej czytelnika • przywołać przysłowie, do którego nawiązuje „Stryjka” i zapisać znaczenie tego przysłowia • wytłumaczyć, jaki związek ma treść pierwszego ogłoszenia w rubryce <i>Różne</i> z końcową adnotacją: <i>Wiadomość u stróża</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać źródło komizmu w ogłoszeniach • wyjaśnić, na czym polega absurdalność humoru w ogłoszeniach 	<ul style="list-style-type: none"> • podać przykłady ilustrujące rolę absurdu humoru we współczesnej kulturze • scharakteryzować swoje ulubione czasopismo lub serwis informacyjny • przygotować krótki tekst do primaaprilisowego numeru gazetki szkolnej 	<ul style="list-style-type: none"> • określić, jaką rolę odgrywa w życiu humor • wyjaśnić, jak można oddzielić wiadomości istotne od bezwartościowych w natłoku różnych informacji
140. Różnorodność świata	<ul style="list-style-type: none"> • nazywać rodzaj liryki • wskazać nadawcę, adresata i cel wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> • określić, jaki środek stylistyczny buduje całą konstrukcję wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształcić wypowiedzenie tak, aby stały się propozycją 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretować ostatni wers utworu w kontekście całości 	<ul style="list-style-type: none"> • wziąć udział w rozmowie dotyczącej postawy aktywnej i

		<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czemu służą pytania wypowiedane przez świat • podać, jaką funkcję pełni we wskazanym zdaniu określony spójnik 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć wyraz, do którego odnosi się metafora <i>smok bezlitosny</i> i ocenić zasadność użycia tego środka stylistycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • napisać dedykację dla bliskiej osoby, w której wykorzysta wybrany cytat z wiersza Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej 	<ul style="list-style-type: none"> zaangażowanej oraz jej oceny przez społeczeństwo • określić, jakiego zabarwienia znaczeniowego nadaje wykrzyknik <i>Ach</i> całej frazie • przedstawić wybrany tekst kultury, w którym bohater odpowiada na wezwanie świata • podjąć dyskusję na temat możliwości, jakie świat oferuje młodym ludziom
141. Sztuka współczesna	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić własne skojarzenia związane z obrazem <i>Karnawał Arlekina</i> • wskazać elementy, które kojarzą się z zabawą karnawałową 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać przestrzeń ukazaną na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kształty i barwy przedstawione na obrazie oraz określić ich wpływ na odbiór dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować przesłanie dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować sposób przedstawiania Arlekina w sztuce różnych epok • wypowiedzieć się na temat sztuki współczesnej
142. Ciągła zmienność	<ul style="list-style-type: none"> • podać powody, które skłaniają współczesnego człowieka do częstych zmian np. miejsca zamieszkania, środowiska, pracy • wskazać, kto jest adresatem wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • określić, czym charakteryzują się przedmioty wymienione w pierwszej zwrotce i jakie znaczenie ma ich dobór 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretować metaforę ciągłej przewodniczki • wyjaśnić, dlaczego podmiot mówiący uważa, że <i>nie będziesz nigdy / w świecie / czuł się jak u siebie w domu</i> • nazwać środek stylistyczny zastosowany w drugiej strofie i określić jego funkcję • omówić funkcję powtórzeń w wierszu • ustalić, jaka część mowy tworzy powtórzenie zastosowane w pierwszej zwrotce i określić, jaki 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać budowę wiersza z uwzględnieniem długości i rodzaju zdań zastosowanych w obu strofach • podjąć dyskusję na temat pozytywnych i negatywnych aspektów mobilności 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wybrany tekst kultury podejmujący temat przeprowadzek • wypowiedzieć się na temat programów edukacyjnych oferujących wymianę międzykulturową

			odcień znaczeniowy nadaje ona danemu fragmentowi		
143. Różnorodność we mnie	<ul style="list-style-type: none"> określić, jaka jest jego osobowość i w jakich sytuacjach ujawniają się dane cechy wskazać, do kogo zwraca się podmiot mówiący i jak przedstawia tę osobę 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, jaką postawę życiową symbolizuje Edward Stachura wytłumaczyć, czym jest <i>pozorów kurtyna</i> i dlaczego ludzie się za nią chowają 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić, jakimi wartościami, według osoby mówiącej, obecnie kierują się ludzie omówić postawę podmiotu wobec złych rzeczy, które mu się przydarzyły 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać przeżycia i doświadczenia, które, według osoby mówiącej, kształtują człowieka podać sposoby pomagające pielęgnować w sobie bogactwo wewnętrzne 	<ul style="list-style-type: none"> określić, która współczesna piosenka najlepiej oddaje doświadczenia dzisiejszego człowieka
144. Otwarty na innych?	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść fragmentu określić prawdopodobny czas i miejsce akcji 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić reakcję przybyszów na widok mieszkańców planety wyjaśnić, dlaczego Ziemianie postanowili przepiłować klatki wytłumaczyć, co spowodowało śmierć wszystkich mieszkańców planety 	<ul style="list-style-type: none"> ocenić intencje przybyszów przedstawić, jak zmieniał się stosunek przybyszów do tubylców wskazać cechy powieści fantastycznonaukowej w fragmencie zacytować wypowiedzenie, które jest puentą i opisać jego budowę 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać ironię i określić jej funkcję interpretować znaczenie tytułu zredagować kilka rad, jak otworzyć się na inność drugiego człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat schematów kulturowych i sposobów ich przełamania omówić wybrany tekst kultury podejmujący temat konfrontacji z innością opisać te same wydarzenia z punktu widzenia tubylców
145. i 146. Internet	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić historię internetu 	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję internetu 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić przyczynę popularności konkretnych serwisów internetowych scharakteryzować język wypowiedzi internetowych napisać e-mail do koleżanki lub kolegi zachęcający do stosowania reguł netykiety wytłumaczyć, na czym polega trollowanie i hejtowanie 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić wybrany blog wskazać korzyści i zagrożenia, związane z internetem przygotować prezentację o zagrożeniach czyhających w internecie 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat sposobów chronienia prywatności w internecie przedstawić swoje wyobrażenia na temat przyszłości internetu
147. i 148. Wypowiedzenie	<ul style="list-style-type: none"> podzielić wypowiedzenia 	<ul style="list-style-type: none"> stosować odpowiednią interpunkcję w zdaniach 	<ul style="list-style-type: none"> korygować zbyt długie wypowiedzenia 	<ul style="list-style-type: none"> sporządzić wykres zdania wielokrotnie 	

wielokrotnie złożone	wielokrotnie złożone na wypowiedzenia składowe	wielokrotnie złożonych	wielokrotnie złożone • grupy zdań pojedynczych przekształcić w wypowiedzenia wielokrotnie złożone	złożonego • dokonać opisu składniowego sporządzonego wykresu	
149. Podsumowanie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie • posługiwać się terminami i pojęciami: <i>mieszanie się kultur i tradycji, globalna wioska, konflikt pokoleń, różnorodność artystyczna, absurd, personifikacja, powtórzenie, wypowiedzenie wielokrotnie złożone, przecinek w wypowiedzeniu wielokrotnie złożonym</i> 	• wykorzystywać najważniejsze konteksty	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • określać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
150. i 151. Składnia – podsumowanie	<ul style="list-style-type: none"> • posługiwać się terminami i pojęciami: <i>części zdania: podmiot, orzeczenie, przydawka, dopełnienie, okolicznik; wypowiedzenie pojedyncze: zdanie pojedyncze, równoważnik zdania; wypowiedzenie złożone: zdanie złożone współrzędnie: łączne, rozłączne, przeciwstawne, wynikowe; zdania złożone podrzędnie: podmiotowe, orzecznikowe, przydawkowe, dopełnieniowe, okolicznikowe (miejsca,</i> 	• rozpoznawać i rozróżniać części zdań i rodzaje zdań złożonych	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśniać funkcje części i rodzajów zdań w wypowiedzi • przekształcać wypowiedzenia 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać wiedzę o składni w tworzeniu wypowiedzeń • tworzyć wykresy zdań i dokonywać składniowego opisu 	• formułować i rozwiązywać problemy badawcze

	<i>czasu, sposobu, przyczyny, warunku, przyzwolenia); wypowiedzenie z imiesłowowym równoważnikiem zdania, wypowiedzenie wielokrotnie złożone</i>				
--	--	--	--	--	--